

СВЕТОСЛАВ СЛАВЧЕВ

СЛУЧАЯТ „22051“

chitanka.info

Вагонът беше пломбиран, документите му — абсолютно редовни. И въпреки това от него липсваха четири кашона вносни цигари. Тримата мъже от приемателната комисия брояха отново и отново и си разменяха неприятни реплики. Нямахме какво толкова да броят: кашоните липсваха.

— Богданов! — каза един възрастен дребен мъж, като се показва на вратата на вагона. Това е положението! Дванадесет. Трябва да говорим с Варна, друго не виждам!

Николай Богданов, стоковед в една външнотърговска организация, беше рано олисял мъж с бледо, гладко избръснато лице и рогови очила с дебели стъкла. Има такива хора, на които целият им вид говори за години, прекарани над колони от цифри. Богданов принадлежеше към тях. Сега той стоеше пред вагона, сложил чантата до краката ви, и разлистваше товарителницата и документите на злополучния вагон. Утринното декемврийско слънце чупеше лъчи в малките замръзнали локвички край линията и червеникавата му светлина проблясваше в прозорците на симетричните и еднообразни блокове встрани от сточната гара.

— Какво да говорим, Ганчев? Аз пратката не мога да я приема и край! — каза Богданов и зиморничаво размърда рамене под тънкия, доста износен балтон.

— Не можеш, ама престоите кой ще плаща, баба ми ли? — чу се гласът на третия мъж, който сега също се показва на вратата. Той беше млад човек в железничарска униформа.

— Не ме интересува! — повиши глас Богданов. — Оня път отчетохме кашона, дето липсваше, ама сега няма да я бъде! Сто кутии по два и петдесет са двеста и петдесет, но четири — хиляда лева! А, не!

„Оня път“ беше случаят през октомври, когато в подобен вагон, натоварен редовно, липсваше един кашон. Тогава тримата — впрочем железничарят беше друг — съставиха протокол и този протокол, съпроводен с много неприятности, беше подписан от генералния директор. Загубата потъна в някакъв параграф. Очевидно сега Богданов не искаше и да чуе за загуби. Железничарят обаче си знаеше своето:

— Като не го разтоварите, ще го лашна в седма глуха и утре и половината няма да ги има!

Дребничкият мъж слезе от вагона.

— Това си е чиста кражба — рече той, като се приближи към Богданов — и аз мисля да викаме милицията. Вагонът натоварен ли е редовно, пред комисия? Натоварен е. Пломбиран ли е? Пломбиран е. Липсват кашони, значи са откраднати. Ще се обадим във Варна, да няма все пак грешка, и ще искаме човек от транспортната! Съгласен ли си?

Богданов вдигна рамене.

Следователят от транспортната милиция дойде почти веднага. Беше млад мъж с открито, интелигентно лице и кафяви очи, облечен в топло подплатена „канадка“. Воден от Ганчев, той пъргаво прекрчаваше релсите, държейки под мишница куфарче. Богданов и железничарят, вече по-спокойни, се разтъркваха около злополучния вагон, за да не им е толкова студено, пушеха и разговаряха.

Представиха се и Богданов като най-старши обясни положението и добави, че „организацията — товарител носи пълната отговорност за съхранеността и целостта на товара“. При думата „съхраненост“ Ганчев се намръщи като от зъбобол, следователят се усмихна леко, а железничарят въобще не реагира.

— ... и моля другарят следовател да предприеме необходимото! — завърши Богданов.

Настъпи кратко мълчание, през което следователят — неговото име бе Минковски — се приближи до вратата на вагона, погледна вътре, без да се качва по стъпалата, и се върна.

— Ще ги броя и аз, но после! Сега да смятаме, че вие сте броили точно! Дайте ми документите!

Богданов ги подаде.

— Кой разтвори пломбата?

— Аз, но всички бяхме заедно! — отговори Богданов. — Така ли е? — обърна се той към другите двама.

— Въпросите оставете на мен! — усмихна се пак Минковски. — Ясно. Отворили сте, броили сте. С какво отворихте пломбата и къде е тя?

— Ей я там, виси! — кимна железничарят към вратата на вагона.
— С тази отвертка я отворихме.

И той измъкна от джоба на железничарския си шинел една голяма отвертка с червена дръжка.

Минковски протегна ръка за отвертката, разтвори куфарчето си и я сложи вътре. После пристъпи към вратата, разгледа дръжките и простичкото резе за затваряне, свали пломбата заедно с гъвкавия тел и сложи и тях в куфарчето. След това мина около вагона, като от време на време почукватے обшивката, наведе се, погледна и отдолу. Тримата вървяха подире му и с любопитство следяха какво прави.

Минковски завърши огледа. Качи се по стълбичките и разгледа покрива.

— Няма! — обади се по едно време железничарят. — Тия вагони аз ги знам, с топ да ги биеш! През вратата ще да е!

Минковски изтупа ръцете си от полепналата прах.

— Всички ли броихте? — попита той.

— Всички — потвърди Богданов.

— Значи всички сте влизали вътре — констатира Минковски. — Сега, другари, и аз ще преброя, ще затворим и запечатим вагона и ще дойдете с мен така, както сте! Трябва да направим някои изследвания!

Драгиев обичаше тези минути — когато се връщаше от обяд и заварваше лабораторията тиха и спокойна, с двата микроскопа и другите уреди, закрити с калъфи върху пристенните маси, с лампите на дългите стативи и хладилника в ъгъла, който мъркаше от време на време като сънлива котка. Това бяха минутите след нервните утринни съвещания, телефонните разговори, предаването на експертизите и цялото предобедно суетене. Сега можеше да подреди новите проби, да прочете внимателно съпроводителните писма и да размисли малко, без някой да го притеснява.

Не можеше да се каже, че Кирил Драгиев, трасологът на отдела, просто обичаше работата си. Той живееше с нея и беше от онези рядко срещани, малко чудати и щастливи хора, за които любимото хоби бе станало професия. Това беше всеизвестно и в отдела, и в управлението и тъкмо защото го смятаха за чудак, някак неусетно Драгиев като че беше излязъл от общия коловоз на твърдата служебна дисциплина.

Наистина, явяваше се навреме на работа, но можеше най-неочаквано да вдигне слушалката и да каже без много обяснения, че излиза, а отсрещното неловко мълчание да смята за съгласие. Или на утринния рапорт да заяви, че не е готов със заключението, което е трябвало да даде, защото са му нужни още справки. И затова не знае кога ще е готов.

Началникът на отдела, подполковник Хинов, беше опитал всичко — и приятелски уговорки, и служебни мъмрения, но накрая беше вдигнал ръце и само гледаше Драгиев много да не бие на очи. Защото беше опитен администратор, видял всякакви хора в службата, и беше наясно, че с този човек въпреки всичко е случил. Експертите на Кирил Драгиев бяха такива, че се приемаха безусловно. Следователи, прокурори, съдии — всички, които виждаха малко детския подпис на Драгиев, въобще не се колебаеха, знаеха, че трасологичната експертиза е окончателна и не подлежи на съмнение.

Ако беше писател, Драгиев щеше да пише пиеси за своите проби. Защото всяка една от тях за него беше хора, сцени и епизоди.

Следата от обувка беше човек. И този човек ходеше, тичаше, препъваше се, катереше се. В един случай Драгиев доказва нещо, което изглеждаше абсурдно — крадецът беше ходил на ръце, пъхнати в обувки, след това беше скочил на краката си и изглеждаше като че двама души са били на мястото.

Следите от пръсти бяха човек. Онзи човек, който в тъмнината на горската хижа беше пипнал стъклото на газената лампа и колкото и да беше предпазлив, не бе забелязал това.

Следата от автомобилна гума беше човек. Шофьорът, който беше блъснал дете и ужасен от извършеното и отвлечен от себе си, се криеше и чакаше да му позвънят на вратата.

А тази пломба от железопътен вагон, която сега лежеше на пристенната маса, му беше донесена сутринта от един младичък следовател — Милковски или Минковски — Драгиев не си спомняше точно. Следователят каза, че става дума за обир на стока от железопътен вагон и доведе със себе си още трима души — цялата комисия, която беше отпорила вагона на сточната гара. Искаше трасологът да снее отпечатъци от пръстите и от обувките на всеки един от тях. После да отиде на гарата, да огледа прашния под на вагона, да потърси и заснее още някоя следа и да провери пипано ли е

резето на вратата. Остави за изследване разтворената пломба и една отвертка. Молеше да се изяснят следите по пломбата.

Всичко беше от просто по-просто. На някоя от десетките гари между Варна и София крадецът беше издебнал вагона с по-ценната пратка, беше разтворил пломбата така, че после пак да я затвори, беше вдигнал резето и беше хвърлил набързо четири кашона на земята. После помощникът му — защото кражбата може би бе извършена с помощник — беше отнесъл кашоните, а той самият беше закачил пломбата на мястото ѝ така, че да не буди подозрение. И вагонът беше заминал към следващата и по-следващите гари, докато стигне до изненаданата приемателна комисия.

По прашния под на вагона имаше и други следи от обувки и Драгиев ги засне добросъвестно, макар сам да разбираше колко малка е вероятността някоя от тях да се окаже тази, която търсеха. А пломбата беше сега на пристенния плот, прихлупена под капачката на петри. До нея лежеше червената отвертка.

Трябваше да започне от тях.

Драгиев се настани на въртящата се табуретка пред плота, претегли към себе си микроскопа и нагласи светлината. След това отхлупи петрито, взе дъното му, на което лежеше пломбата, и го постави под обективите.

В кръглото зрително поле на стереоскопичния микроскоп пломбата изведнъж израсна като планина — със свои плата, върхове и остро изрязани долини. Веднага се виждаше — ето я широката, леко набраздена следа от отвертката. Браздите и неравностите идваха от плоското острие, което за невъоръженото око беше гладко, а всъщност криеше десетки незабележими грапавини. Сега трябваше да вземе подобна сплав, да направи рез с отвертката, да заснеме двата нареза и да ги сравни. Щеше да го направи, за да бъде сигурен докрай. Но и така беше ясно — това беше следата от отвертката, която беше тук, до ръката му.

А къде беше другата следа — онази, която се търсеше?

Драгиев завъртя малко петрито и в зрителното поле се появи нова част от оловната планина — онази близо до отвора за тела. Да! В самия му край се спускаше тънък дълъг улей. На места той се връзваше, по-дълбоко и се забиваше и склоновете, а другаде изскачаше. Това беше следа от тънък, много здрав и остър предмет.

Следа от шило. За да остане пломбата видимо здрава, крадецът беше употребил шило.

Следващите минути минаха в снимки. Беше заснето всичко: пломбата, отвертката, следите. Драгиев даже направи и някои, както му се струваше, излишни кадри. Надписа ролката и слезе да я занесе във фотолабораторията. Подир половин час щеше да има пресните, още влажни и огъващи се снимки. А към края на работния ден щеше да чука на пишещата си машинка заключението:

... което дава основание да се смята, че целостта на изпратената за изследване пломба под №214/А най-напред е била нарушена с остър, тънък и твърд предмет. Навярно е било използвано шило.

И щеше да се подпише със закръгления си детски подпис.

Ако имаше нещо, което полковник Васил Томов да ненавижда в отношенията си с подчинените, то беше „показването“. Да демонстрираш, че знаеш изход от всяко положение, че притежаваш готово решение, за което никой преди теб не се е сетил. Томов имаше зад гърба си двадесет и две години служба, беше се „показвал“ достатъчно като старши лейтенант и капитан и беше придобил горчив опит от такива положения.

„Ако искаш сигурно да те надхитрят, мисли се за много умен!“ — твърдеше той и беше дълбоко убеден в тази своя максима.

Затова той прочете преписката „Вагон № 22051“ още веднъж и извика Минковски, без да има в ума си окончателно решение по нея.

„Ще поговорим, ще помислим! — каза си Томов. — Виждали сме и по-хитри кражби!“

Когато Минковски влезе и рапортува, той покани младия следовател и попита:

— Капитан Минковски, искате ли един чай? Сега ще стане!

Специалитетът на Томов — и негово любимо питие — беше чаят от шипки. И всеки от следователите знаеше, че чай се предлага, когато предстои разговор с размишления. С годините поднасянето на този

малко особен, тръпчив чай се беше превърнало в ритуал и в традиция. Един от тези ритуали, на които всяко уважаващо се учреждение леко се надсмива и с които някак посвоему се гордее.

— Добре — каза Томов, докато бъркаше чая си с лъжичка. — Кражба. Ясно. Направили сте необходимото. Експертиза на следите... виждам тук Драгиев. Имате ли следствено-оперативен план?

Минковски се пресегна и постави на бюрото два листа. Томов само хвърли поглед отгоре им — той беше виждал стотици следствено-оперативни планове и светкавично отделяше от тях общите, нищо незначещи думи от действително добре намисленото.

— Н-да... Разписанието на вагона по дни, гарите, където се е спирал. Изключват гарите, където е бил през деня, защото никой няма да рискува да краде посред бял ден... така. Остават гарите през нощта. Но и те не са малко! Значи следва да се провери кой в тези гари може да има достъп нощем до товарните вагони! — Томов погледна към Минковски. — Та това е работа поне за шест месеца, ако не и повече!

— Тъй вярно. Следователно не си струва да предприемаме такава проверка.

Томов сега изглежда по-внимателно младия следовател. Отговорът му хареса. Точно така: в следствено-оперативния план се посочваха и „задънените“ ходове. Не си струва да тръгнат по гарите от Варна до София, защото подобна проверка беше твърде продължителна.

— А тези, от търговската, защо са изпратили такава стока с вагон, а не както обикновено се прави — с автомобилен превоз! Обявили са стойността и са си измили ръцете!

— Питам. Оправдания колкото искате. Нямали в момента коли, трябвало да плащат глоби за престои и така нататък. Но според мен главното е безотговорност. Впрочем тук имам още една справка.

Минковски постави на бюрото листа, който досега бе държал пред себе си.

— Какво е това?

— Справка за недеklarирани липси, които можах да издира от някои кантори товародатели по линията София — Варна. Не са ги сметнали за кражди и не са ни съобщили. Но вижте как са разпределени по дати!

Томов погледна листа.

— Н-да. И смятате, че имат връзка?

— Мисля. Ако ги приемем за кражби, по брой и по обем това вече е нещо значително. И може да се предположи, че по линията София — Варна действува цяла група. Може би един краде, само едни. А другите са посредници и пласьори. Но сумата... общата сума не е от малките! Според мен наистина имаме работа с група.

— Така. И какво предлагате?

— Преди всичко бих желал да си представя онзи, който се вмъква във вагоните, другарю полковник! Опитвам се поне.

— Е, и как си го представяте?

— Това е ловък човек, запознат с железопътния транспорт. Той се върти постоянно край някоя гара. Иначе, ако не е постоянно, ако не е местен, той просто би отворил пломбата и не би се грижил кражбата да остане скрита по целия път!

— Добре. После?

— Мнозина го познават и неговото присъствие около вагоните нощем не буди подозрение. Следователно най-вероятно е от служителите по гарите.

— Но може и да не е.

— Може и да не е — съгласи се Минковски, — но по-вероятно е да е от служителите или бивш служител. А сега въпросът за пласирането на откраднатото. Сам той не може да го пласира. Значи съучастниците му работят в някои от по-големите градове по линията. Като изключим Варна и София, остават Шумен, Търговище, Горна Оряховица, Плевен. Можем да концентрираме търсенията около тях.

— Добра постройка — усмихна се Томов, — с единствен недостатък. Че може и да не е вярна.

Минковски също се усмихна и кафявите му очи блеснаха хитро.

— Може ли да продължа?

— Пийте си чая, че изстина! — каза Томов. — Мисля, че разбирам накъде биете! Искате ли захар?

Минковски си сипа захар, разбърка я и продължи:

— Крадецът познава добре вагоните, регистрирането на товарите и пломбирането. Групата извършва дадена кражба и чака. Нищо. Липсата се взема за случайна грешка и някак си я оправдават. Или просто мислят, че кражбата е малка и не си струва главоболията. Минават десетина дни, групата решава, че трябва да направи нов удар. И го прави. Сегашният е точно преди Нова година, когато по

ресторантите и нощните заведения могат да се пласират цигари без особени затруднения. Ще ги пласират и отново ще чакат. Но не вярвам да е дълго. Апетитът идва с яденето, пък и януари е месец на празници... разни празници!

— Кажете го, именни дни! — измърмори Томов. — После?

— Именни дни. Следователно следващата кражба може да се очаква към средата на януари. И ние да сме подготвени. Имам предвид вагона, който ще подберем, да е подготвен. Да се уговорим с хората от търговската организация да натоварят още един вагон по наше искане. С примамлива стока. И да проследим внимателно вагона по гарите. В локомотива ще пътува един наш служител в железничарска униформа, за да не буди съмнение...

— И какво?

— А в самия вагон — продължи предпазливо Минковски — ще пътувам аз. Ще държа връзка както с нашия човек в локомотива, така и с подготвени хора по гарите. Ако имаме малко късмет, нощната птица ще влезе в клетката!

Минковски свърши. Томов отпиваше от чая и мълчеше. Мълча доста дълго. После подхвърли:

— Много четете криминални романи. Има ли го писано някъде това?

— Чета — призна Минковски. — Не съм го срещал, но сигурно е писано. То всичко е написано.

Томов пак замълча.

— Ако позволите, другарю полковник — каза Минковски, — ще добавя, че няма никаква опасност. За никого. И никаква загуба. Стоката ще пътува, ще пътуваме и ние. Радиовръзката ще осигурява безопасността... ако се случи нещо извънредно. Просто едно пътуване.

— Н-да — присви очи Томов. — Просто едно пътуване! Четиридесет и осем часа в затворен вагон, и то пломбиран. И шанс, да речем, десет на сто крадецът да се залепи точно за този вагон!

Това, че Томов не отказа веднага, окуражи Минковски.

— Ще подготвим вагона, другарю полковник! — продължи той. — Ще го подготвим така, че непременно да привлече вниманието. Вие знаете, на мястото за обяви по вагоните железничарите лепят разни отрязъци от товарителници. Ще залепим и ние. Крадецът сигурно се ориентира точно по тези отрязъци.

Томов остави чашата си на бюрото.

— Ама че експеримент! Не може да ви се откаже въображение. Пломбиран вагон, в който седи следовател! Това съвсем не съответствува на вашите служебни задължения! А какво може да ви се случи, помислили ли сте?

Минковски поклати глава.

— Мислих. Според мен — нищо опасно. Вентилация има, храна и вода ще си взема... е, ще се погрижа и за нещата, които ще ми трябват за два дни. А нашият служител в локомотива ще ме осигурява за всеки случай. — Той направи една пауза и добави — Да го включат ли като следствен експеримент в оперативния план, другарю полковник?

— Какъв следствен експеримент? — сви вежди Томов. — Това не е следствен експеримент! Лотария, ето какво е! Тото!

Той се облегна на стола си.

— Не казвам „не“. Може и... да стане. Но само като извънредно изключение в нашата практика! Разработете го все пак! Всичко, до последните подробности! Едва тогава ще го обсъждаме!

Планът предвиждаше наистина всичко, което би могло да се предвиди, включително топли ботуши, кожух и дублиране на радиостанцията. Все пак Минковски разчиташе и на обърканото време, което през януари можеше да бъде топло и без сняг, както си и беше.

Томов не даде веднага съгласието си. Дълго размисля, веднъж върна плана, като каза, че има „недоизкусурени“ подробности. Навярно беше така, защото Минковски след два дни донесе плана с нови идеи за примамване на крадеца.

И накрая, на 10 януари, петък, машината се завъртя. По-точно завъртяха се колелата на вагона клопка.

Денят не беше избран случайно. Ако крадецът имаше съучастници, които пласираха стоката, петъкът беше идеален ден за кражба, защото разпродаването на плячката можеше бързо да стане в събота и неделя. Само времето започна леко да се разваля, но все още беше сравнително топло — заръмя, но не го обърна на сняг.

На варненската гара преносвачите натовариха кашони с цигари и каси вино, блъснаха вратата на вагона и си отидоха. Двамата

железничари, посветени в операцията, уредиха останалото.

И сега, през нощта, Минковски лежеше в ъгъла между кашоните и щайгите, завит в дебелия кожух, и слушаше равномерното потракване на колелата. Увереността, с която бе защищавал плана си пред Томов, го напускаше.

„Десет на сто шанс крадецът да се залепи точно за този вагон“ — припомняше си той недоверието на полковника. — „Хайде да не е десет, да е двадесет или двадесет и пет! Но повече? Не.“

Колелата потракваха.

„Всъщност какво ще изгубим? Нищо. Ако не стане — не стане. Ще мръзна две нощи тук, но поне ще зная, че съм проверил!“

Той погледна светещия циферблат на часовника си. Дванадесет и половина. Докато влакът беше в движение, нищо нямаше да се случи. Можеше да поспи. Преди малко бяха излезли от Шумен и предстоеше още доста път. Утре сутринта щяха да стоят в Горна Оряховица — кой знае колко щяха да стоят! — и чак вдругиден на разсъмване щяха да са в София.

Зумерът на радиостанцията му забръмча.

— Осми, тук е Десети! — чу се познат глас. Беше помощникът му в операцията, един младичък старшина, наскоро завършил школата. Той седеше при машиниста. — Имате ли нужда от нещо?

— Тук е Осми — каза Минковски. — Всичко е наред. Хайде, поспете! Ако има нещо, ще ви повикам!

Все пак беше студено, дявол да го вземе! Минковски се понадигна, взе одеялото, което си беше подложил под главата, и го хвърли върху обутите си крака.

Скоростта намаля, заскърцаха спирачките и влакът спря. Беше някаква малка гара, светлините ѝ едва-едва мержелееха през цепнатините между пода на вагона и стените. Кой знае колко щяха да киснат тук! Все пак трябва да внимава. Може би точно на такава гаричка ставаше кражбата!

Не, нищо нямаше. Минаха десет или петнадесет минути, чуха се някъде далеч мъжки гласове и стъпки, които наближиха, но отминаха и се изгубиха в нощта на другия край на влака. После със страшен грохот, сякаш изведнъж нещо оглушително се стовари върху вагона, профуча експрес. Изсвири кратко, звукът от колелата му биеше в ушите, светлината в пролуките примигваше.

Пак настъпи тишина. После на тласъци, някак нерешително, товарният влак потегли.

„Няма нищо — помисли Минковски. — Добре е да поспя, това ще е най-разумното“.

И тогава чу шума. Беше тих, „плъзгащ се“ шум, като че някой се смъкваше от покрива на вагона и търсеше с крак страничната стълба.

Минковски се изпъна, превърна се целият в слух. Да, някой се смъкваше предпазливо по стълбичката.

Това беше неочаквано. Не на гарата значи, а в движение! На какво разчиташе онзи? Минковски мигновено съобрази. Влакът не набираше скорост, значи идваше някаква височина. Очевидно всичко бе пресметнато добре. Онзи беше опитен, знаеше къде безопасно да стъпи. Можеше да отвори вагона в движение, да изхвърли няколко кашона, да свърши всичко и спокойно да слезе на следващата гара. А съучастникът му щеше да прибере кашоните!

Минковски напипа копчето на зумера.

— Десети, тук Осми! — прошепна той. — Чуваш ли ме?

— Тъй вярно! — отзова се далечният глас.

— Някой слезе по стълбичката на вагона. Сега е пред вратата. Имай готовност!

— Да спра ли влака? — предложи Десетият.

— В никакъв случай! Само по мое нареждане!

Ако онзи усетеше, щеше да скочи долу и просто да избяга, още преди влакът да е спрял. Бяха в неизгодно положение — единият — затворен във вагона, другият — далеч в локомотива. А и какви доказателства имаха, че се е готвел да краде? Не. Трябваше да отвори вагона, да влезе...

Изтекоха още две-три минути. Влакът пухтеше по нагорнището, онзи отвън разтвори пломбата — и го направи доста бързо. После вратата с един тласък малко се отмести. От сумрачния правоъгълник лъхна тънка струя студен въздух. Човекът се промъкна вътре. Беше нисък, плещест, с ловки движения. В мрачината друго не можеше да се види.

Минковски се надигна от убежището си.

Влезлият стоеше на място, като леко се поклащаше от люлеенето на влака. После пристъпи една крачка. Чу се как щракна запалка, после още веднъж, но пламък не се появи.

— Не мърдай! — каза високо Минковски. — Не мърдай!

И изскочи иззад кашоните, като натисна копчето на ръчния фенер.

Поток от остра, рязка светлина заля лицето и гърдите на влезлия. Беше наистина нисък, но добре сложен мъж, облечен в изтрито железничарско яке, с широко мургаво лице и смолисточерни коси. В един сякаш безкраен миг се закова с протегнати напред ръце, примижал от светлината.

Тогава стана неочакваното. Мъжът се извъртя като котка, залови се светкавично за външната дръжка на вратата, отблъсна се и свит на кълбо се изхвърли навън. Беше невероятен, акробатичен скок. Да беше само това! От силното дръпване вратата тръгна по улея, правоъгълникът на отвора се стесни и почти изчезна.

— Десети, спри влака! — извика Минковски и с два скока стигна до вратата. Хвана я за дръжката и я отблъсна. Но вече беше изгубил няколко секунди.

Навън, в тъмнината, в лицето му биеше студен вятър. Встрани бягаха черните силуети на дървета от някаква горичка. Влакът пухтеше по височината и скоростта не беше голяма, но все пак не можеше безопасно да скочи. Не познаваше мястото.

Изскърцаха спирачките и вагоните се затресоха. Минковски насочи фенера към стъпенката, която се подаваше вляво и ниско долу, хвана се за дръжката, извърна се и спусна крака си на нея. Избра, както на него му се струваше, едно по-равно място, напрегна се и се хвърли по посоката на движението.

Скочи добре, почувствува го. Претърколи се по земята със стегнати мускули, но фенерът, привързан с каишка за рамото му, издрънча и болезнено го удари в гърдите. Минковски изохка, хвана се за удареното ребро и се опита да си поеме дъх. Заболя го, но не прекалено.

„Няма счупено!“ — помисли той, докато се изправяше.

Влакът беше спрял малко по-нататък, на петдесетина метра. Стоповете на последния вагон светеха ярко и се чуваше глухото боботене на дизеловия локомотив. Светлината на фенера се завъртя. Ярки и нереални като в театрален декор в нея изскочиха белите стволове на оголени брези с ниски шубраци под тях. Наблизо се

издигаше хълм, по който се редяха ивици нестопен сняг. Беше пусто и неприятно.

По чакъла на линията се чуха стъпки на тичащ човек и започна да приближава светлината на друг фенер.

— Насам, насам! — извика Минковски.

Покрай брезовата горичка криволичеше пътека. Не можеше да се види накъде води, но сигурно водеше нанякъде и навярно крадецът бе побягнал на нея.

Минковски насочи фенера пред себе си и затича. Светлият кръг заигра пред краката му. С всяка стъпка, с всяко вдишване удареното ребро го заболяваше все повече, но той ругаеше наум, стискаше зъби и си налагаше да тича. Душеше го не само болката, а и яд. Беше избързал. Сметна, че крадецът е вече в ръцете му и че не може да скочи в движение. А се беше оказало, че може.

„Пребил се е, дяволът!“ — проклинаше Минковски и се взираше пред себе си. Такъв скок! След подобно салтомортале онзи трябваше да е някъде тук, лежащ със счупен крак на пътеката, или стенийки, се криеше някъде из храстите.

Но нямаше никой. Ядът му се смени с гняв, а после, когато въздухът в гърдите му свърши и болката го принуди да спре — с разочарование.

Спря. Насочи фенера наляво и надясно. Пътеката изтъняваше и се качваше по хълма. Наоколо вятърът подмяташе кафяви листа. Никаква следа не показваше, че отгук бе минавал човек. Вляво, оттатък линията, се тъмнееше изкоп, а зад изкопа се простираха широки блокове от отдавна обрана и орязана царевица. Онзи би бил луд, ако бе тръгнал в мрака през разкаляното стърнище, пълно с остри царевични стъбла. Но кой знае, може и да бе тръгнал!

Старшината дотича. На светлината на фенера мярна изцапаните лакти и колене на Минковски, но премълча. Само изпухтя недоволно. А Минковски постоя още малко и като се мъчеше гласът му да звучи спокойно, каза:

— Е, това е! Избяга.

— Лицето е малко по-широко! — каза Минковски в микрофона.
— И по-грубо.

От екрана пред него струеше синкава светлина. Не се различаваше много от обикновен телевизионен екран, само беше по-голям. На синкавия фон, като че изписани от чертожник, се открояваха контурите на мъжко лице. Всъщност не можеше точно да се каже, дали лицето е мъжко, защото по него нямаше още очи, коси и брада. Бяха само линии.

Контурите оживяха, изместиха се встрани и се закръглиха. Едновременно с това долната челюст стана по-четвъртита.

— Нещо такова — съгласи се Минковски.

Той седеше удобно в креслото в полутъмната стая, гледаше екрана и рисуваше с думи върху него лицето на онзи, когото беше видял само за две или три секунди във вагона — лице, ярко осветено от потока светлина. То се беше запечатало в съзнанието му. Но съзнанието, паметта са неща измамни. Утре, вдругиден образът ще избледнее, чертите му ще се разлеят, ще потъне сред лицата из хилядите видени хора. Трябваше да се фиксира сега.

— Очите. Сравнително малки.

На екрана се появиха две очи, които втренчено загледаха следователя. Не, не бяха такива. Онзи имаше нещо особено в очите.

Вярно, беше примижал от силната неочаквана светлина, но какво беше особеното?

Минковски се поколеба няколко секунди и допълни:

— Знаете ли, Нейков... като че бяха леко сближени.

Очите на екрана помръднаха и бавно, на тласъци се сближиха.

— Още ли? — чу се глас от репродуктора.

— Достатъчно. Сега е добре.

Да, така бяха разположени очите на онова лице. Беше ред на носа. Но какъв беше точно той?

„Сега е ред на носа“ — помисли си и другият мъж, Нейков, който седеше в съседната стая, пред големия пулт на електронноизчислителната машина и през стъклената преграда също се взираше в дисплея. Носът е нещо много съществено, той е от елементите, които характеризират човешкото лице, и често в обикновения живот хората даже не предполагат колко важен е той за цялостния облик. Ако Минковски можеше да си припомни и да възпроизведе точно носа, половината от задачата щеше да бъде решена. Дълъг нос, прав, извит, елински, гърбав, с широки или тънки чувствителни ноздри... Какъв беше? В паметта на електронноизчислителната машина имаше стотици носове, съставлящи доста пълна сбирка, и все пак всеки нос е неповторим с нещо, с някой нюанс.

— В носа нямаше нищо особено... — каза нерешително Минковски.

— Да опитаме.

Нейков натисна един от клавишите на пулта и на дисплея, встрани от контурите на лицето, се появи нос. Появи се, отмести се и влезе в лицето.

Не, не беше това. Всяко лице притежава свои закономерности и всеки елемент от лицето се подчинява на тези закономерности. За подобно широко и грубовато лице и такива очи природата би подбрала по-друг нос!

— Не — отсече Минковски кратко.

— Добре, ще кажете кой!

Нейков натисна последователно още два клавиша. Появи се друг нос, който замести предишния, постоя в лицето две-три секунди и изчезна. Дойде трети, после четвърти, пети...

Вместо да каже нещо, Минковски изпухтя от досада.

— Ще опитаме друга серия! — успокои го Нейков. Той разбираше досадата на следователя и нетърпението му. Отначало беше най-трудно, докато се комбинират опорните елементи в лицето. Понякога минаваха часове в напразни взирания, връщания, в почивки, в които следователите разказваха обстоятелствата на престъплението, пиеха кафе или раздражено пушеха.

Словесният портрет беше едно от мъчните, но полезни неща в криминалистиката. Нейков беше от дълги години в отдела, помнеше добре как някога правеха словесен портрет. Разполагаха с готови нарисувани върху картони части от лица. Окачваха картоните върху поставката, сменяха ги един след друг и очевидецът започваше да избира — това, не, другото... пак не е...

Принципът беше останал, защото не можеше да не остане — очевидецът пресъздаваше с думи образа на лицето, което беше видял. Електронноизчислителните машини обаче промениха цялата технология на словесния портрет. Сега вече компютърът „рисуваше“ заедно с очевидеца. В машинната, практически неизчерпаема памет, имаше толкова детайли, бяха заложени такива закономерности в изграждането на човешкото лице, че словесният портрет се доближаваше плътно до снимката. В някои случаи дори не можеше да се различи кое е снимка и кое — словесен портрет. А и още нещо. Поради това, че компютърът знаеше много повече от очевидеца за закономерностите в човешкото лице, той с много по-голяма лекота и сигурност се насочваше точно към онази серия елементи, която беше необходима в дадения случай.

Отначало рисуваше контурите. Широко лице, тясно лице, овално, триъгълно с издадено чело, с малка челюст, скулесто... Кое лице беше?

Върху контурите на лицето наслаяваше кожа. В паметта си имаше десетки кожи — гладки, бледи, с лунички, с разширени от алкохола венички, с бръчици... Компютърът знаеше къде трябва да постави бръчиците, къде те се появяват най-напред, как растат и задълбават с го дините. Електронноизчислителната машина можеше да възпроизведе бръчиците на тридесетгодишен мъж, на петдесетгодишен, на жена, която се опитва да ги скрие под грим... Можеше да покаже бръчки на смеещ се мъж, на наскърбено дете, на актриса, която пресилено плаче. Върху кожата компютърът поставяше

коса. Менеше прическата, цвета. Мигновено рисуваше оредяващата коса на интелектуалеца, късо подстригания бретон на мнимия супермен, небрежно сресаната коса на домакинята, излязла сутринта до магазина. Компютърът знаеше всичко за косите. А и за брадите. Познаваше къде брадата крие дефект на лицето и защо е избрана точно тази форма — защото например долната челюст е грозно издадена или мъжът се стреми да не се виждат бръчките по шията му.

Следваха ушите. В паметта на компютъра имаше данни за толкова уши, колкото не бе виждало нито едно човешко същество през живота си. Интересно, очевидците запомняха ушите само ако те имаха някаква особеност — бяха тясно прилепнали, щръкнали или с неправилна форма. Обикновено обаче рядко се вглеждаха в тях. А ушите носеха на криминалиста съвсем специфична информация, бяха толкова индивидуални, колкото например отпечатъците от пръсти. Можеше да бъде разчетена например невидимата следа, оставена от ухо върху телефонна слушалка, и експертът да каже с абсолютна сигурност дали тя е от определен човек или не е от него.

„Компютърът в криминалистиката“ беше част от дисертацията, върху която Нейков работеше. Когато я започна, даже той самият не предполагаше колко големи са възможностите на електронноизчислителните машини в криминалистиката. Тяхното умение се състоеше не само в изграждането на словесния портрет. Навсякъде, където се появяваше нужда от събиране и систематизиране на огромен брой факти, компютърът бе незаменим. Необходимо бе в много случаи например изследване и сравнение на отпечатъци от пръсти или, както криминалистите ги наричат, „потомастни следи от пръсти“. Само преди десетина години тази бавна и търпелива работа се извършваше от специалист дактилоскоп в продължение на часове, а понякога — и на дни. Сега компютрите даваха отговор за минути. В тях бяха събрани сведения за пръстовите отпечатъци на невероятен брой хора от различни страни, участвували или заподозрени в престъпления. Съмнителният отпечатък се обработваше и се въвеждаше в електронноизчислителната машина. Отговорът се даваше с изумителна бързина: „Не, в наличната сбирка няма сходен отпечатък!“ или „Да, това е отпечатък, сходен с отпечатък на лицето Н., участвувало през еди-коя си година...“. И следваха всички известни данни за този човек.

А когато ставаше или става дума за регистриране и сравняване на данни, тогава способностите на компютъра далеч надхвърлят възможностите на отделния човек. Той може да класифицира престъпленията по най-различни признаци, да изтъкне прилики или отлики. Да извади от своята памет колко обира са извършени например в дъждовно време или в определен час на типа, или с какво характерно оръдие е действувал крадецът. Сравнението ще насочи разследването към определени линия, защото всеки крадец има свой „почерк“, свои навици, опитност, свои страхове и иска или не иска, повтаря някои детайли. От десетки обира компютърът изважда сходното, класифицира го и го поднася готово на следователя.

Електронноизчислителните машини помнеха всички видове пистолети и пушки с техните характеристики — от антикварните „колтове“ до модерните и свръхмодерните пистолети. Можеха веднага и безпогрешно да сравнят типовете оръжия и да определят годината на производство. И да предложат и снимка!

Какво щеше да е бъдещето на компютрите в криминалистиката? Те вече имаха дар слово, можеха да разговарят със следователя, да изтъкват свои съображения, да долавят детайли, които човек не би забелязал — дори да е Мегре или Поаро. Може би щяха да заместят и Мегре, и Поаро?

В близкото бъдеще — не. На електронноизчислителните машини липсваше и сега липсва творческо въображение и интуиция — онова, което прави от следователя отличен следовател, онова, което му дава възможност зад обичайните факти да съзре необикновеното, да се постави на мястото на престъпника, да разкрие миналите и прозре бъдещите му замисли. И при разпита — да го разбере като човек.

В близкото бъдеще — не. А за далечното едва ли някой би се осмелил да прави прогнози.

— Мисля, че е това! — каза Минковски.

От екрана го гледаше лицето, което бе видял за секунда-две в лъчите на фенера. Може би нещо не достигаше само в брадичката, но погледът беше същият, същите бяха и широкото лице, и мургавата кожа, и косата. Не можеха да бъдат сбъркани.

Нейков се изправи и включи осветлението.

— Добре. Какво ще желаете по-нататък?

— Можете ли да проверите в картотеката? Някое подобно лице?

— Разбира се. Веднага.

— И ако не намерите, размножете портрета. Двадесетина екземпляра, а аз ще имам грижата по-нататък.

— Да се надяваме, че техниката ще ви е от полза! — каза Нейков.
— Ще ви се обадя след десетина минути!

През този ден те двамата повече не се видяха. Минковски отиде в регистратурата, после се отби и при Драгиев. Поговориха за следите върху plombата. Драгиев беше категоричен: шило. Много яко, навярно стоманено шило със закалено острие. При това с него бе действувало доста умело — plombата бе разтворена така, че лесно да бъде затворена и отварянето да остане по-дълго време незабелязано.

Минковски се върна в стаята си и колегата, който работеше на съседното бюро, му подаде плика с портретите и една кратка бележка — в картотеката няма подобно лице.

Започваше търсенето. Службите по гарите около Шумен щяха да получат портретите и много хора щяха да се вгледат в тях. Кой беше този човек?

А най-добре щеше да бъде и самият Минковски да отиде отново до Шумен и да мине по гарите... Живият разговор беше във всички случаи за предпочитане.

Но преди това предстоеше един разговор с Томов. И то не от най-приятните.

Впрочем не можеше да се каже, че беше и много неприятен. Полковникът изслуша доклада, погледна портрета и резюмира положението леко хапливо:

— Е, какво? Не сме суперследователи, нали?

Помълча малко и добави:

— Добре, че и вие не сте скочили веднага от влака! А то иначе...

После, разбира се, следваше разбор на грешките, допуснати от Минковски.

— А за едно нещо трябваше да се досетя аз, не вие! — завърши Томов. — Че обирът може да стане в движение и да вземем мерки за такъв случай. Но не сме имали... И досега все на дребно, на дребно, кокошкарски се е крало. А ето, намериха се хитреци!

Той помълча малко и заключи:

— Добре. Заминавайте. И се връщайте с този акробат!

Отначало търсенето като че потръгна, потръгна даже прекалено, а това беше лошо. Защото по словесния портрет бяха заподозрени четирима души. Още първите проучвания на Минковски обаче категорично изключиха двама от тях — машинист и кондуктор, които нощта срещу 11 януари бяха прекарали в път. Другите двама не приличаха много на човека от портрета, а и Минковски си изясни — това бяха хора, които нямат нищо общо с кражбите.

Оставаше да се потърсят някои от по-възрастните служители на шуменската гара, които през своята служба може би се бяха срещали с крадеца. Да се намери някой пенсионер например.

От „Личен състав“ му препоръчаха Велко Данев, бивш началник на магазина.

— Само бай Вельо! — насочи Минковски началникът на „Личен състав“ в отговор на неясното му обяснение за какво търси някой пенсионер. — Той познава и плъховете в магазина!

Бай Вельо беше лесен за намиране. Седеше на топло в кухнята си в един малък апартамент в новите блокове около гарата. Минковски се легитимира и без да се впуска в подробности, му подаде портрета.

— Търсим този човек!

Бай Вельо сложи портрета на коленете си, намести очилата си и се загледа в него. После прокара ръка по гланцираната повърхност.

— На Ангелчо ми прилича. Ама не съм твърде сигурен. Какво е направил завалията?

— Кой е този Ангелчо?

— Имахме един в магазина. Само че отдавна беше, преди повече от пет-шест години.

— Как се казва точно? Къде живее?

— Ангел... като че Петков Ангел. А къде живее, виж, не мога да ти кажа. Не знам.

— Нещо повече за него? Нали при вас е работил?

— При нас. Ами... добро момче. Лоша дума няма да отвори. Само един кусур... пиеше. Но иначе — як. И такъв един ловък като котка. Но с това пиене!

„Ловък като котка“! Бивш работник в магазинята. Сведенията от бай Вельо не бяха кой знае колко богати. Но те се оказаха достатъчни, за да бъде намерен Ангел Петков, сега куриер в една ТПК.

Още като го видя отдалеч, Минковски трепна. Той беше. Нужно беше да действа бързо и едновременно с това — твърде предпазливо, без Ангел Петков да разбере, че е заподозрян. Един преждевременен разпит би донесъл само вреда.

Допълнителното проучване даде още някои данни. Един братовчед на Петков работеше в хотел, а и службата на самия Петков му даваше възможност да се среща с много хора. Може би някои от тях бяха пласьори на краденото?

Минковски поиска разрешение за обиск. Беше напълно сигурен, че това е човекът. Ако имаше малко шанс — на което се и надяваше! — би могъл да открие у дома му нещо от краденото.

Наистина не биваше да се бави. След неуспешния опит за обир на вагона групата навярно беше разтревожена и се мъчеше да прикрие следите. Откраднатите по-рано стоки сигурно вече бяха продадени и бяха потънали по незнайните канали на черната търговия. Всеки ден можеше да бъде от значение, с всеки ден уликите намаляваха. Затова Ангел Петков беше задържан едновременно с обиска у дома му.

Ако не се смятат трите шила, които Минковски откри в едно сандъче с инструменти, не беше намерено нищо особено. Бяха съвсем

обикновени, старички шила и Петков не отрече, че са негови. Нямаше смисъл да отрича.

Още същия ден трите шила постъпиха за изследване в лабораторията при Драгиев.

В светлото поле на обектива върхът на шилото изглеждаше необикновено голям. Толкова голям, че почти изпълваше полето. Нужно беше обаче още по-силно увеличение.

Драгиев вдигна очи, пресегна се и смени окулярите. Сега вече поле нямаше, виждаха се тънките тъмни ивици по острието — следи от работата с шилото. Следи, които за невъоръженото човешко око въобще са недоловими.

Ивиците някъде се раздвояваха и разклоняваха и Драгиев внимателно се взираше точно в разклоненията — в тях обикновено се задържаха микроскопични частички от материите, през които беше преминавало шилото. Но върху това шило почти нямаше такива частички. Нямаше и по второто. Само на едно място Драгиев откри мъничко късче с неравни контури. Беше частица от картон, но тя не беше интересна.

Драгиев постави под микроскопа третото шило. От пръв поглед се виждаше, че то е по-ново — ивиците бяха много по-малко и по-ясни. Затова пък повечето от тях бяха много по-дълбоки — беше пробивана по-твърда повърхност.

От тази страна нямаше нищо. Драгиев бавно завъртя острието.

Ето го. В едно от разклоненията лежеше малко топчесто парченце. В съседното разклонение имаше още едно. Формата им показваше, че са от метал.

Сега предстоеше главното изследване, но в лаборатория, където топчетата можеха да бъдат видени под огромно увеличение и нещо повече — да бъде изследван точно съставът им. Тази лаборатория носеше доста сложното наименование „Сканираща електронна микроскопия и рентгенов микроанализ“. Там Драгиев щеше да ползува съдействието на други специалисти — физици и химици.

Сканиращият електронен микроскоп даваше възможност изследваният обект да се разгледа при огромно увеличение. Сега на екрана невидимото за невъоръжено око метално топче в драскотината

по острието беше голямо колкото тенисна топка и ясно се виждаше, че съвсем няма толкова правилна форма — по него имаше издатини и неравности.

— Ето го — произнесе се веднага физикът, който седеше до Драгиев в затъмнената лаборатория и регулираше фокуса. После допълни: — Сплав, и то сравнително мека. Искате и състава, нали?

— Да. Необходим е и сравнителен анализ.

Драгиев бръкна в джоба на престилката си и измъкна две залепени отстрани петрита с етикети на капачките. Вътре бяха пломбите от вагоните. Едната — на злополучния обран 22051, а втората — от вагона, с който бе пътувал Минковски.

— Кога ще мога да имам анализите?

Физикът погледна часовника си.

— След обед ще ги получите.

Ако към този разказ трябва да се добави и нещо за рентгеновия микроанализ — това истинско чудо на съвременната наука и техника, то е нужно да се започне с неговите възможности.

Принципът на анализа е следният. Изследваният микроскопичен обект се облъчва със сноп от електрони, които, образно казано, бомбардират пробата. Атомите на изследвания обект взаимодействуват с електроните и сигналите от тези взаимодействия могат да бъдат съвсем точно регистрирани. Различни са атомите — различни са и сигналите. Всеки атом притежава своя характеристика, нещо като личен атомен паспорт, изразяващ се в определен набор от данни. Когато на екрана се появяват серии от дадени линии, физикът веднага е в състояние да каже на кой елемент са те. По този начин, без да се унищожава обектът, той може да бъде анализиран с невероятна точност. Така че навсякъде, където е необходимо да се узнае съставът на някой микроскопичен обект или да се направи сравнение между няколко образца, рентгеновият микроанализ дава възможност да се констатира: каква е по състав дадена частица; сходна ли е тя с друг обект по своя състав; при какъв процес е получена.

При катастрофи, пожари, експлозии, взломовете, вредителства и много други случаи рентгеновият микроанализ е изключително ценен. Той ще покаже например...

А случаите са безкрайно много, странни и разнообразни — каквито дори не могат да бъдат измислени.

Върху обувките на убития Д. Д. от град Т.^[1] бяха открити почти невидими с невъоръжено око метални микрочастици. Те бяха изследвани чрез сканираща микроскопия и рентгенов микроанализ. Установено бе, че това са частици, получени при работа с електрожен. Установи се и техният точен химичен състав. Трябваше да се разбере къде убитият е имал досег с електрожен. Разследването стигна до електрожена в една работилница и до хората в нея. Стигна и до човек, по чиито обувки също бяха намерени метални микрочастици. Съставът им се оказа идентичен със състава на онези частици от обувките на убития. Доказателството за връзката беше само косвено, но твърде важно за по-нататъшния ход на разследването.

Причините за пожара в едно предприятие в град К. бяха неясни. Трябваше да се установи какво стои в основата — дали неисправна електрическа инсталация или нагревател, който е забравен включен. За изследване бяха изпратени „перлички“, които се получават при стопяване на реотан в резултат на прекомерно висока температура, както и парченца от самия реотан. Нужно беше да се изясни дали „перличките“ са получени преди пожара или след него, т.е. дали нагревателят е виновен за бедата. Съставът на перличките в единия и в другия случай е различен, защото при пожар количеството кислород в околния въздух намалява. Данните от рентгеновия микроанализ бяха неоспорими и с точност до четвъртия знак след десетичната запетая. Причината — престъпно нехайство — беше изяснена.

Край град И. при изстрел от ловна пушка беше тежко ранен един мъж. Трябваше да се установи кой е точно ловният патрон, от който са сачмите. Сравнителният анализ на микрочастиците от една разкъсана гилза и от сачмите даде отговора на този въпрос.

В град Н. стана обир в склад за кожи. Заподозрените бяха няколко и всички твърдяха, че през живота си не са влизали в този склад. Но у един от тях бе намерен панталон, изцапан с някакъв прах. При друг случай това не би било никаква улика, но в този имаше съществено значение, защото на пътя на крадеца случайно се бе оказала разкъсана торба с цимент. Трябваше да се установи дали панталонът е изцапан с циментов прах. И нещо повече: дали този цимент, ако се окаже цимент! — е идентичен с онзи от разкъсаната

торба. Защото известно е, че циментът от различните серии на производство е различен — поради процента на смеските, технологията или просто поради конкретните условия. Доказателствата на рентгеновия микроанализ бяха неоспорими: панталонът е изцапан с цимент и той е същият по състав както онзи от разкъсаната торба в склада.

Или както в случая с обира във вагон 22051 — металните микрочастици по едно от шилата, намерени у Ангел Петков, бяха идентични по химичен състав с пломбата, която беше отворена.

Ангел Петков съвсем не беше наивен или глупав. Още щом Минковски му прочете резултата от анализите, той разбра, че трябва да спре да отрича.

— Седнете спокойно и напишете чистосърдечно всичко! — предложи му Минковски. — Дати, съучастници, какво е откраднато, къде е продадено! Всичко. Не мога да ви обещаю снизхождение, но по принцип съдът винаги взема под внимание самопризнанието!

Късно следобед, когато Ангел Петков подаде изписаните листове на следователя, ръката му трепна за миг.

— Позволявате ли един въпрос? — запита той и устните му се свиха в гримаса.

— Питайте!

— А какво щеше да стане, ако не бях оставил шилата, а ги бях хвърлил? Нямаше да имате уликата, нали? Какво щеше да стане?

Минковски пое листовете.

— Същото. Няма престъпление без следи. Ние с вас да не сме безплътни духове? Друга следа щеше в края на краищата пак да ме доведе до вас. И пак щеше да е неопровержима улика. Само на едно ви се чудя. Та това беше истинска лудост! Как се решихте в онази нощ с шилото в джоба да скочите от влака?

---

[1] Случаите са дадени по Г. Меченов „Сканиращата електронна микроскопия и рентгеновият микроанализ в криминалистиката“, НИИКК. С. 1981. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.